HVIS JEG VAR KONGEBARN

KGL SAMLING
Koldinghus

Foto: Iben Kaufmann

Til læreren

Dette hæfte er en samling af praksisnære og kreative opgaver til indskolingen. Opgaverne tager afsæt i elevernes nysgerrighed og fantasi og giver mulighed for at arbejde med dansk kultur og historie gennem leg, æstetik og fortælling.

Med udgangspunkt i temaet "Hvis jeg var kongebarn" inviteres eleverne til at undersøge, hvordan det mon var at leve som barn på et slot og sammenligne med deres eget liv.

Gennem rolleleg, billedkunst, konstruktion, skrivning og refleksion skabes rum for oplevelse, fordybelse og virkelyst.

Hæftet er opbygget som et idékatalog, hvor man som underviser frit kan plukke de opgaver, der passer til klassens behov og bruge dem enkeltvis eller i et samlet forløb. Materialet understøtter Fælles Mål i dansk, historie og billedkunst.

Formålet er at skabe levende og nærværende undervisning, hvor eleverne udvikler kundskaber, fantasi og kreativitet og får mulighed for at spejle sig selv i historien.

Opgaverne kombinerer:

- Kreativ fremstilling
- Rolleleg
- Samtale og refleksion
- Sammenligning mellem nutid og fortid
- Bæredygtigt materialebrug

Eleverne arbejder praksisorienteret og undersøgende med fokus på fantasi, kulturforståelse, og skabende processer.

HVIS JEG VAR KONGEBARN

Kreative opgaver og faglige mål
Der er tre kreative opgaver, hvor eleverne skal fremstille deres egen krone, medalje/orden og Elefantorden. Der er lagt op til, at de skaber disse ud fra klassens værdier.

Ordenerne kan I lave af genbrugsmaterialer som knapper, kapsler, ispinde og snor. Materialerne kan blive limet sammen og kombineres på forskellige måder, så hver orden får sit eget udtryk.

I kan arbejde med medaljer, der kan hænge om halsen med snor eller en slags "badge" på en ispind.

Eleverne kan efterfølgende præsenteret deres ordener og fortælle, hvilken egenskab de repræsenterer, fx at være en god ven, hjælpe andre eller få andre til at smile.

Arbejdet træner eleverne i at:

- Eksperimentere med materialer og former
- Arbejde praktisk med at klippe, forme og samle en genstand (orden) i genbrugsmaterialer
- Omsætte idéer og værdier til visuelle udtryk med symboler og farver
- Skabe personlige og meningsfulde produkter
- Præsentere og sætte ord på deres valg

HVIS JEG VAR KONGEBARN

Billeder

Forside:	Christian 4. som 8-årig i 1585. Et dyrt rejseur han fik som gave, da han var 7 år gammel.
Side 4:	Christian 4.s krone fra 1596.
Side 6:	Dannebrogorden.
Side 8:	Elefantordenen (Foto: Toxophilus CC-BY-SA 4.0).
Side 9:	Frederik 6. og børnehjemsbarnet Carl (Ca. 1772).
Side 11:	Christian 4.s forældre Frederik 2. (ukendt år) og Dronning Sophie af Mecklenburg (1578).

Facitliste til latin

REX	Konge
REGINA	Dronning
CORONA	Krone
VILLA	Stort hus
MUSEUM	Sted hvor man har kunst eller historiske ting

CHRISTIAN 4.s KRONE

En kongekrone har en helt særlig betydning

Christian 4. har fyldt sin krone med noget, vi kalder symboler. Symboler er tegn, billeder eller ting, der betyder noget andet end det, man lige ser. De hjælper os med at forstå en besked uden ord. Ved du fx, hvad et hjerte betyder?

Foto: Iben Kaufmann

Alt på kronen har en betydning og skal ikke bare se flot ud. Der er bl.a. en Pelikan som hakker i sit bryst.

Den betyder, at Kongen vil gøre alt for sit folk – også selvom det er hårdt eller kan skade ham.

Der er er også en kvinde på løve, som skal vise, at Kongen er stærk og dygtig til at gå i krig. Liljer viser, at kongen er værdig, og de dyre perler og ædelstene viser, at Kongen er rig og har magt.

Farver kan også være symboler:

- **Rød:** Kærlighed, energi, styrke.
- **Blå:** Tillid, ro, loyalitet, visdom.
- **Gul:** Glæde, optimisme, energi, lys.
- **Grøn:** Håb, natur, balance.

DIN EGEN KRONE

Nu skal du lave din egen krone. Hvad skal den fortælle om dig?
Du kan pynte din krone med tegninger som viser, hvem du er, og hvad du er god til.

Du skal bruge:

- Pap
- Saks
- Lim
- Tuscher
- Pailletter, glimmer, perler (valgfrit)

Tænk først over:

- Hvilke farver vælger du?
- Hvilke symboler skal der være på kronen?
- Skal din krone være enkel eller meget pyntet?

Sådan gør du:

1. Mål rundt om dit hoved.
2. Tegn en lang strimmel i pap.
3. Tegn takker øverst.
4. Klip ud.
5. Lim kronen sammen.
6. Pynt din krone.

Gå sammen to og to.
Fortæl: Hvad siger din krone om dig?

MEDALJER OG ORDENER

En konge eller dronning kan give en medalje eller en orden til særlige personer. Danmark har to kongelige ridderordener, Elefantordenen og Dannebrogordenen. Der er også to kongelige medaljer - Fortjenstmedaljen og Den Kongelige Belønningsmedalje.

Hvilke medaljer eller ordner ville I uddele, hvis hele klassen var kongebørn? Hvilke medaljer kunne man gøre sig fortjent til?

Snak I klassen om, hvad der er vigtigt for jer.

Eksempler på ordener/medaljer i klassen:

- Jeg er en god ven
- Jeg hjælper andre
- Jeg passer på andre
- Jeg er modig og tør prøve nye ting
- Jeg er god til at dele
- Jeg er en god lytter
- Jeg gør mig umage
- Jeg får andre til at smile
- Jeg siger undskyld og retter mine fejl
- Jeg er god til at samarbejde

Foto: Iben Kaufmann

LAV DIN EGEN MEDALJE ELLER ORDEN

Nu skal du lave din egne orden eller medalje.

Tænk først over:

- Hvad er vigtigt for mig i vores klasse?
- Hvordan syntes jeg, at man gør sig fortjent til min medalje eller orden?
- Hvordan skal min medalje eller orden se ud? Hvilke farver eller symboler skal der være på den?

Du skal bruge:

- Knapper, kapsler, papir eller pap
- Lim
- Saks
- Snor, sikkerhedsnål eller bånd
- Tuscher eller maling
- Pynt (fx perler eller andet genbrug)

Sådan gør du:

I. Vælg, hvad din medalje eller orden er for (fx en god ven eller en der hjælper andre).
2. Tegn evt. din medalje/orden først.
3. Lav din medalje /orden ved at lime materialer sammen.
4. Pynt din medalje/orden med farver og symboler.
5. Sæt en snor eller et bånd fast.
6. Giv din medalje/orden et navn.
7. Fortæl om din medalje eller orden
8. Gå sammen to og to – fortæl om:
9. Hvad hedder din orden?
I0. Hvad kan man få den for?
II. Hvad betyder dine symboler?

DIN EGEN ELEFANTPRDEN

Elefantordenen er den fineste og ældste orden i Danmark. Den gives af kongen til mennesker, som har gjort noget helt særligt for landet. Det kan være konger, dronninger eller andre vigtige personer. Ordenen har en lille elefant som symbol. Elefanten står for styrke, visdom og noget, der er meget værdifuldt. Derfor er det en helt særlig ære at få Elefantordenen.

Tal om: Hvis du kunne give en særlig fin orden, hvad skulle den så vise?

Foto: Iben Kaufmann

Du skal bruge:

- Pap, skum eller andet materiale
- Saks
- Lim
- Tuscher eller maling
- Et blåt bånd
- Pynt (fx perler, glimmer, papir, naturmaterialer)

Sådan gør du:

1. Tegn en elefant på dit materiale (pap, skum eller noget andet).
2. Klip din elefant ud.
3. Tegn eller pynt elefanten med mønstre, farver og symboler, som du kan lide.
4. Lav et lille hul øverst i elefanten.
5. Sæt det blå bånd fast, så du kan have ordenen om halsen.
6. Giv evt. din Elefantorden et navn.

Fortæl om din Elefantorden

Gå sammen to og to – fortæl om:
Hvordan har du pyntet din elefant, og hvorfor?

KONGELIG LEG

Her er forslag til nogle lege, som I kan prøve, hvis I trænger til at røre jer.

Kongelige Krudtugler
Et kongebarn skal kunne gå med en fin krone. Derfor skal du øve dig:

- Kan du gå med en bog på hoved rundt i klassen uden at tabe den?
- Kan du gå ned på knæ uden at tabe bogen?
- Kan du gå på tæer uden at tabe bogen?
- Kan du gå baglæns?

Find selv på flere udfordringer.

Kongens efterfølger
Et kongebarn skal lære at bestemme over andre. Derfor øver de sig på deres klassekammerater.

- Gå sammen i små grupper.
- Gå på række.

Den forreste bestemmer, hvad de andre skal gøre. Byt efter et minut, indtil alle har prøvet.

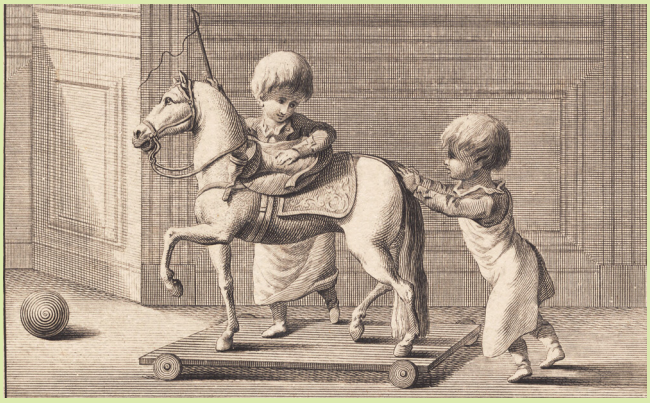

Kongen siger
I flere hundrede år var det sådan, at Kongen bestemte alting i Danmark. Alle skulle gøre, hvad Kongen sagde. Det kan I prøve med legen her. I kender den sikkert som "Simon siger".

- En vælges som konge. Personen står nu på en stol og giver kommandoer, fx:
- Kongen siger: Hop som en frø.
- Kongen siger: Stop!
- Kongen siger: Dans som en dronning.
- Kongen siger: Buk for kongen.
- Kongen siger: Ret jer op.

Husk!
Man må kun gøre bevægelsen, hvis der bliver sagt "Kongen siger". Ellers er man ude.
Man skal blive ved, indtil man får ordre til at stoppe.

HVIS JEG KUNNE BESTEMME...

Forestil dig, at du skal bestemme i hele Danmark.
Hvorfor vil du være god til at være konge eller dronning?
Hvad er det første, du ville bestemme?

Tegn eller skriv her:

LATIN

Kongebørn skulle lære latin. Det er et gammelt sprog, som ikke tales længere. Læger og videnskabsfolk bruger det dog stadig i tekster.

I skal nu gætte nogle latinske ord. Måske I kender nogle af dem.

Tegn streg: Hvilket billede passer til det latinske ord?

REX REGINA CORONA VILLA MUSEUM

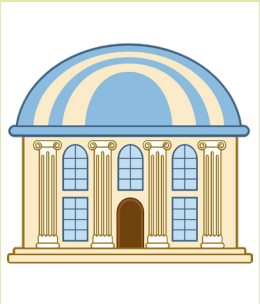

Kan du skrive en sætning på latin med de ord, du har lært?

HARBET = har en/et

Skriv en sætning her: